

Beslut

efter tillsyn i den fristående grundskolan
Örebro Waldorfskola - Johannaskolan i Örebro

Stiftelsen Johannaskolan

Tillsyn i den fristående grundskolan Örebro Waldorfskola – Johannaskolan

Förskoleklass (integrerad 6-årsverksamhet)

Grundskola årskurs 1–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en helhetsbild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Örebro Waldorfskola - Johannaskolan skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Skolans pedagogiska personal diskuterar regelbundet undervisningen med utgångspunkt från skolans pedagogiska profil för att anpassa den utifrån elevernas behov. För att ytterligare utveckla undervisningen bör dessa diskussioner i högre grad utgå från skolans kunskapsresultat. Skolan har sammanställningar av kunskapsresultat i matematik och svenska för årskurs 3 och samtliga ämnen i årskurs 5 och 9 men dessa har inte fullt ut använts för att bedöma om det finns delar av undervisningen som behöver förbättras för att nå en högre målpfyllelse.

För att förebygga diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling kartläggs förhållandena i verksamheten. Kartläggningen används för att bestämma vilka insatser som behöver genomföras för att elevernas arbetsmiljö ska bli så trygg som möjligt i skolan. Skolan har dokumenterat detta arbete i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Nedan redovisas dels där det finns sådana brister i verksamheten att den snarast måste åtgärdas, dels vad som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Örebro Waldorfskola - Johannaskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen upprättas inte enligt författningarnas krav (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Ledningen tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet (9 kap. 2 § skollagen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Örebro Waldorfskola - Johannaskolan identifierat följande förbättringsområde som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå målen att uppnå i ämnet matematik i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5 och 9 (9 kap. 2 § skollagen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 23 maj 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Fredrik Bonander samt utredare Lena Stadler, undervisningsråd Ewa Hallberg samt avdelningsjurist Carin Holtz.

På Skolinspektionens vägnar

Gunnar Olausson
Enhetschef

Ewa Pettersson
Undervisningsråd/föredragande

Beslut

Tillsyn i Örebro Waldorfskola

Johannaskolan

2011-02-23

4 (9)

Dnr 44-2010:4179

För kännedom:

Örebro kommun

Bilagor:

- Bilaga 1** Allmänt om tillsynen och beskrivning av Örebro Waldorfskola - Johannaskolan
- Bilaga 2** Tillsynsprotokoll och bedömningar för Örebro Waldorfskola - Johannaskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Örebro kommun under läsåret 2010/11. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Örebro Waldorfskola - Johannaskolan den 1–2 februari 2011.

Huvudmannen för Örebro Waldorfskola - Johannaskolan får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister och förbättringsområden. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den **1 juli 2011**. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Örebro Waldorfskola - Johannaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades företrädare för huvudmannen, rektorn, lärare, skolsköterskan samt ett urval av elever. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Örebro kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet och tagit del av rapport (dnr 89/2009 Barn och utbildning Örebro) från insynsbesök.

Huvudmannen har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Örebro Waldorfskola – Johannaskolan

Tabell 1: Antal elever i Örebro Waldorfskola – Johannaskolan

Örebro Waldorfskola – Johannaskolan	Antal elever
Förskoleklass (integrerad 6-årsverksamhet)	5
Fristående grundskola, årskurs 1–9	139

Källa: Skolans egna uppgifter 2011-01-11

Regeringen godkände Örebro Waldorfskola – Johannaskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1–9 genom beslut den 1 juli 1979. Skolverket godkände genom underrättelse (dnr 2005:1080) fristående förskoleklass den 19 oktober 2005. Enligt godkännandena har skolan rätt till bidrag för förskoleklass och grundskola årskurs 1–9. Verksamheten vid Örebro Waldorfskola – Johannaskolan startade läsåret 1979/1980 och omfattar årskurserna 1–9.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Johannaskolan med organisationsnummer 875001-3859. Örebro Waldorfskola – Johannaskolan är en Waldorfskola och bygger därmed på Rudolf Steiners antroposofiska människosyn och pedagogik. Skolan är ansluten till Waldorfskolofederationen som är ett kollegialt organ med de svenska Waldorfskolorna som medlemmar. Skolans inriktning innebär att skolan använder sig av den specifika målbeskrivning och läroplan som finns för Waldorfförskolor och skolor.¹ Enligt Örebro Waldorfskola – Johannaskolan har man genom att arbeta med "En väg till frihet" anslutit sig till de nationella utbildningsmålen. Kollegiet som består av samtliga lärare tar ett kollektivt ansvar för skolans ledning. Den pedagogiska personalen är indelad i tre arbetslag. Vid tillsynsbesöket hade skolan 139 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Örebro kommun, men skolan har även elever från Kumla, Lekebergs, Hallsbergs, Nora och Lindesbergs kommuner.

¹ Waldorfskolofederationen och Waldorfförskolornas samråd har gemensamt upprättat målbeskrivningar för åldrarna 1-19 år i en läroplan benämnd "En väg till frihet".

Tillsynsprotokoll för Örebro Waldorfskola – Johannaskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Ledningens ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Avgifter

Ledningens beslutsfattande

Huvudmannaskap och tillstånd

Stabilitet

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjligheter att lägst nå målen att uppnå i ämnet matematik i årskurs 3 och i samtliga ämnen i årskurs 5 och 9.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Skolan har redovisat kunskapsresultat för årskurs 3, 5 och 9. I årskurs 3 nådde alla elever målen i svenska de två senaste åren medan inte alla nådde målen i matematik.

I årskurs 5 har eleverna i varierande grad nått målen engelska, matematik och svenska de senaste tre åren. Alla elever nådde målen i övriga ämnen dessa läsår. Läsåren 2005/2006 och 2006/2007 nådde alla elever målen i samtliga ämnen.

Resultaten från de nationella proven i årskurs 9 år 2010 visar att i engelska och kemi nådde alla elever målen, medan inte samtliga elever nådde målen i matematik. I svenska deltog inte alla elever men de som deltog nådde målen.

Andelen elever som når målen i alla ämnen i årskurs 9 har varierat de tre senaste åren. År 2008 var det 79 procent, vilket var något högre än riket (77 procent). År 2009 nådde 64 procent målen vilket var lägre än riket (77 procent). Måluppfyllelsen var betydligt högre 2010 då alla elever nådde målen i samtliga ämnen förutom i tyska.

Skolan har ett medvetet och väl fungerande arbete med särskilt stöd. Skolan behöver dock fortsätta arbetet för att utveckla verksamheten så att alla elever ges möjlighet att nå lägst målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen upprättas inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

Lärarna har inte upprättat några skriftliga omdömen för ämnet teknik. I några av de ämnen där skriftliga omdömen ges framgår inte tydligt hur långt eleven nått i sin kunskapsutveckling. För att bl.a. ha underlag för de skriftliga omdömena har lärarna dock under de senaste åren lokalt konkretiserat målen från "En väg till frihet" för varje årskurs.

Den framåtsyftande delen av den individuella utvecklingsplanen innehåller inte alltid en sammanfattning av vilka kunskaper och förmågor som eleven behöver utveckla samt vilka insatser som ska göras av skolan och vad eleven och föräldrarna kan göra för att eleven ska ha framgång i skolarbetet.

Bedömningsområde: Ledningens ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Ledningen tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet.

Författningsstöd:

9 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Skolan har sammanställningar av kunskapsresultat för årskurs 3 i matematik och svenska och samtliga ämnen i årskurs 5 och 9. Lärare för yngre respektive äldre åldrar diskuterar resultaten. Skolan har däremot inte diskuterat sina sammanställda resultat med syfte att t.ex. bedöma utveckling över tid, skillnader mellan pojkar och flickors resultat samt resultaten mellan olika ämnen. Ett väsentligt underlag saknas i och med detta för att genomföra förändringar av undervisningen i syfte att nå en ökad måluppfyllelse. Ledningen har ett särskilt ansvar för att detta sker.